

Verhale van Antieke Wêrelde

Die Tydperk van Stede

Vyf duisend jaar gelede betree ons 'n era van magtige konings en koninginne, legendariese krygers en ryk handelaars. Teen hierdie stadium in die geskiedenis het mense in baie dele van die wêreld vir die eerste keer in stede begin woon, en vakmanne het pragtige brons artefakte vervaardig – soms vir handel, soms vir oorlog. Kom ons kyk watter ongelooflike skatte argeoloë ontbloom het!

Neem 'n Reis Deur die Nylvallei

Kom ons neem 'n vaart langs die Nylrivier. Begin in die groot mere van Wes-Afrika, kronkel jy af na die Middellandse See.

Op pad gaan jy verby honger seekoeie, kwaai krokodille en troppe olifante. Jy sal ook deur twee van die oudste koninkryke in die wêreld reis; Egipte en Nubië.

Goeie Boerdery

Die Nyl oorstrom elke jaar en plaas vars grond en voedingstowwe in die land rondom dit. Dit het antieke Egipte en Nubië toegelaat om koring, vlas en papyrus te verbou. Die verhandeling van koring aan sy bure het antieke Egipte uiters ryk gemaak.

Nat Snelweg

In die Brons tydperk was daar nie baie paaie nie, so baie mense het langs riviere gereis.

Handelaars het kos en diere vervoer, farao's het luukse bote gebou wat baie bediendes kon vervoer en ambagsmanne het groot klippe verskuif om Egipte se groot monumente te bou.

Die Antieke Egiptenare

Die antieke Egiptenare was een van die wêreld se oudste beskawings en het in ongeveer 3100 vC 'n verenigde land geword. Hulle het Egipte in twee helftes verdeel – Boonste- en Onderste-Egipte.

Die koninkryk is regeer deur 'n farao, wat die Egiptenare geglo het 'n god op aarde was! Die Egiptenare het baie gode gehad wat verskillende aspekte van lewe en natuur verteenwoordig het.

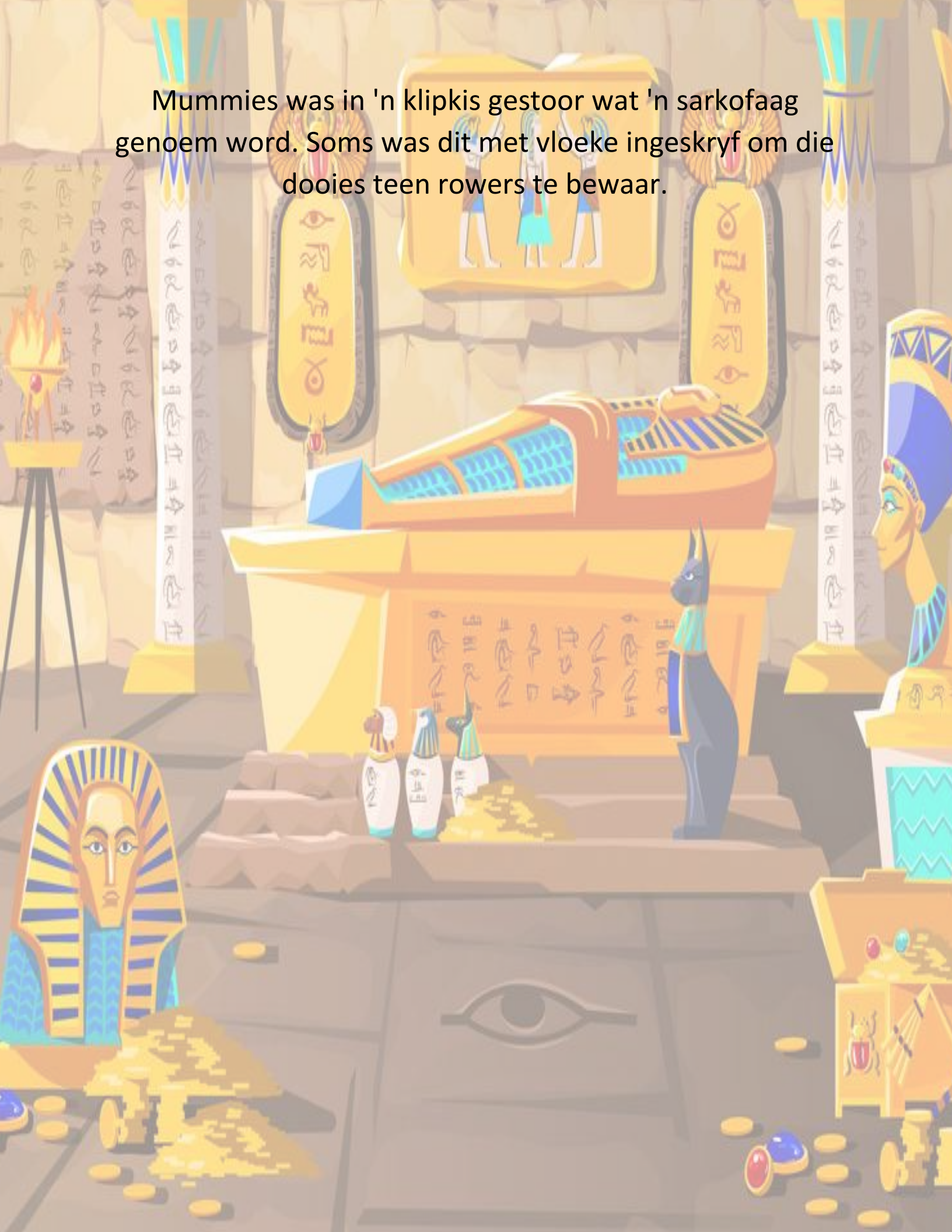
Die Egiptenare het een van die vroegste skryfstelsels ter wêreld gehad, dit was hiërogliewe genoem. In plaas van letters het hulle klein prentjies geteken.

Ramses II was een van die bekendste Egiptiese farao's. Hy was 66 jaar lank koning, het baie groot monumente gebou en het baie gevegte geveg!

Mummies was in 'n klipkis gestoor wat 'n sarkofaag genoem word. Soms was dit met vloeke ingeskryf om die dooies teen rowers te bewaar.

Toe Egiptenare gesterf het, het hulle 'n ritueel uitgevoer wat mummifikasie genoem word. Hulle het die organe verwyder en die liggaam toegedraai sodat dit vir ewig sou hou!

Vroeg in die Egiptiese geskiedenis het die farao's piramides gebou om hul liggame vir die lewe hiernamaals te beskerm. Die grootste is die Groot Piramide van Giza.

Neem die Skat van die Seun Farao

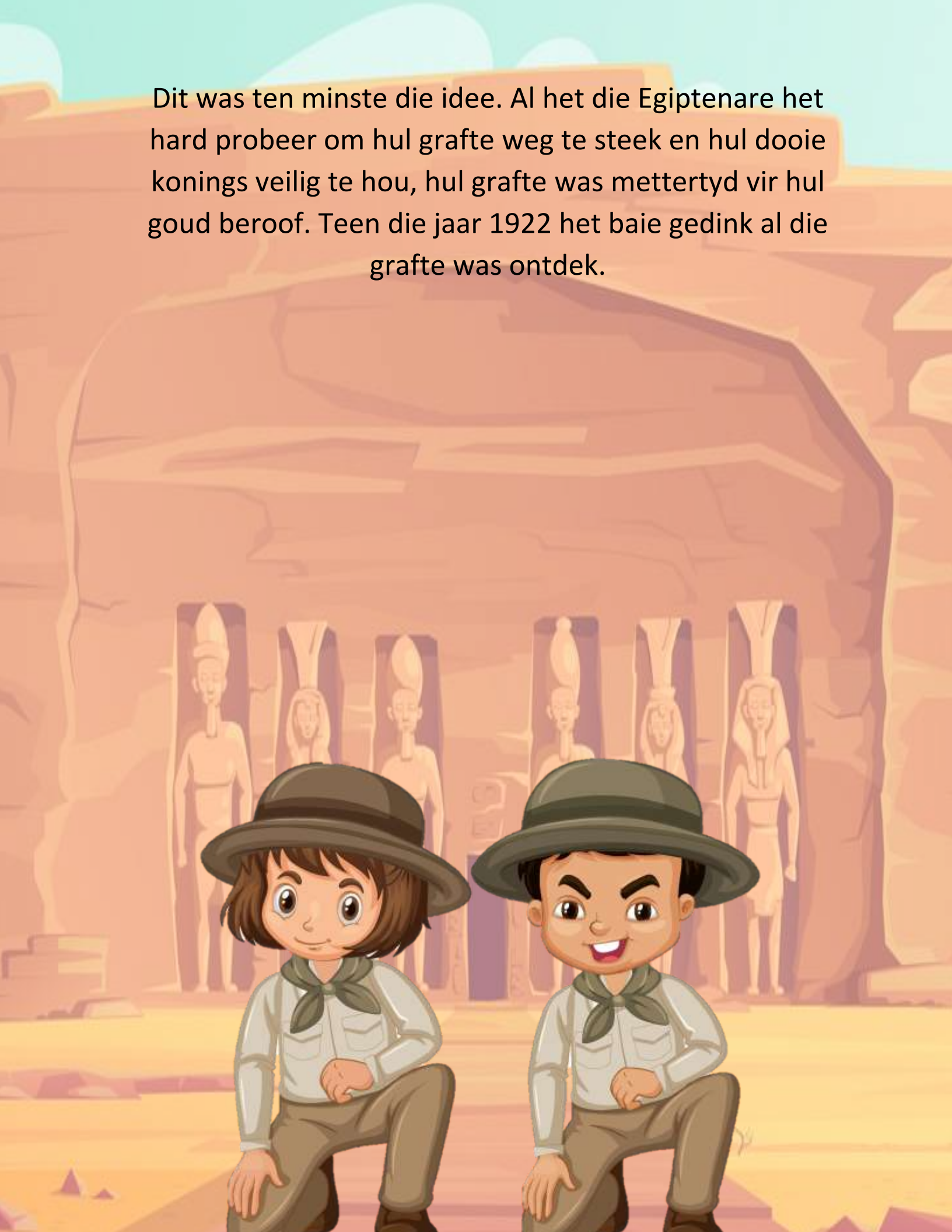

Drie en 'n half duisend jaar gelede was die Vallei van die Konings die rusplek van die Egiptiese farao's. Vir 500 jaar is die konings, koninginne, prinse en prinsesse van antieke Egipte hier in uitgebreide grafte begrawe.

Die mure van hul grafte was versier met Egiptiese gode en magiese towerspreuke om hulle na die hiernamaals te lei. Hier, omring deur die goue skatte, het die koninklikes vir ewig gelê.

Dit was ten minste die idee. Al het die Egiptenare het hard probeer om hul grafte weg te steek en hul dooie konings veilig te hou, hul grafte was mettertyd vir hul goud beroof. Teen die jaar 1922 het baie gedink al die grafte was ontdek.

Onder die warm woestyn son het 'n Engelse man Howard Carter ses jaar lank in die vallei gegrawe in die hoop om 'n graf te vind wat nie beroof was nie. Hy het niks gekry nie en die tyd het min geraak. Hy het net genoeg geld gehad om hierdie een te grawe.

Eendag het 'n jong Egiptiese seuntjie water na die delwers gebring toe hy gestruik het en oor 'n klip geval het. Hy het waarskynlik gedink hy is in die moeilikheid omdat hy almal se drink goed gemors het, maar hy was op die punt om geskiedenis te verander ...

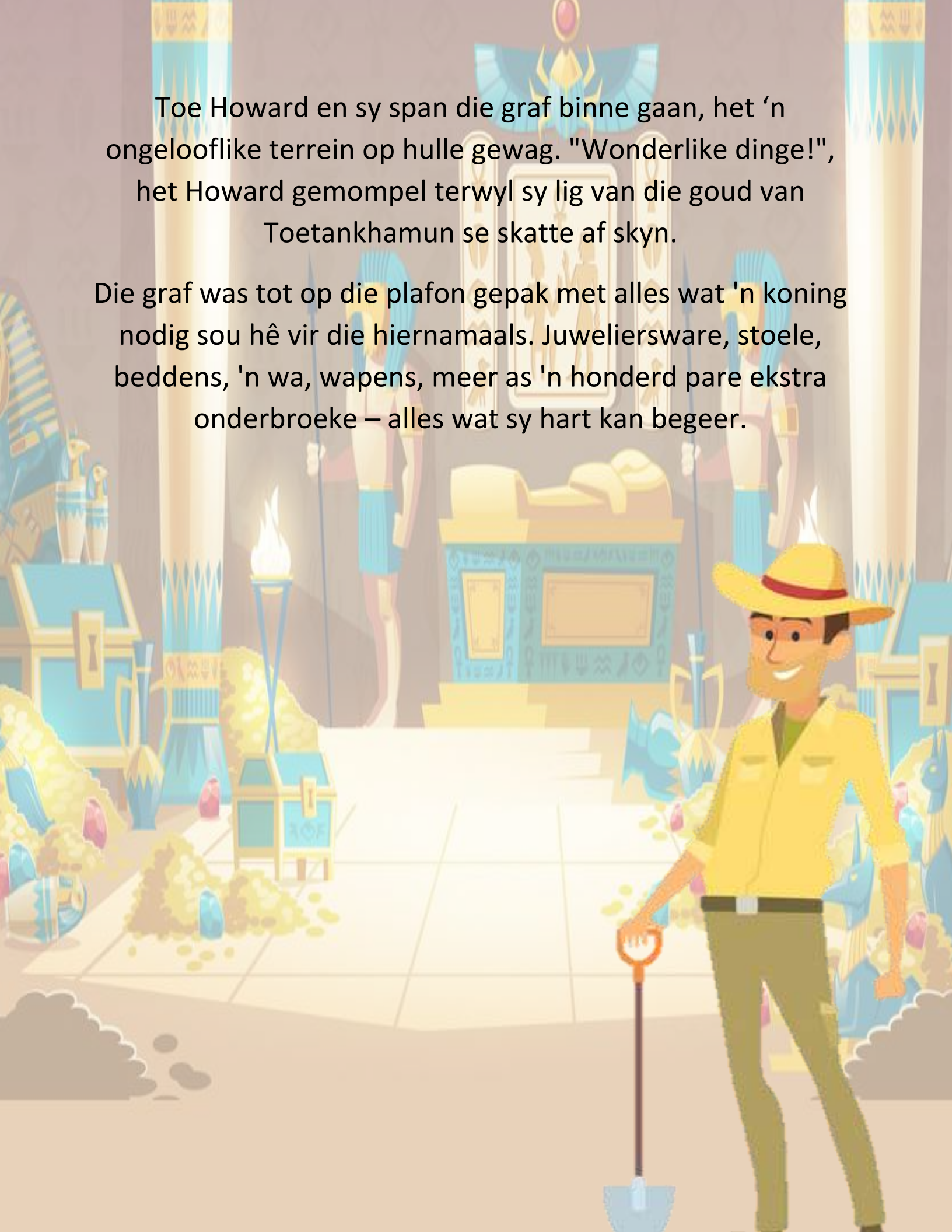

Terwyl hulle die rommel om die rots skoon gemaak het, het hulle 'n trap ontdek wat af in die grond lei. Aan die onderkant van die trappe sou Howard die ontdekking van sy leeftyd maak. Die graf van Toetankhamon!

Toe Howard en sy span die graf binne gaan, het 'n ongelooflike terrein op hulle gewag. "Wonderlike dinge!", het Howard gemompel terwyl sy lig van die goud van Toetankhamun se skatte af skyn.

Die graf was tot op die plafon gepak met alles wat 'n koning nodig sou hê vir die hiernamaals. Juweliersware, stoele, beddens, 'n wa, wapens, meer as 'n honderd pare ekstra onderbroeke – alles wat sy hart kan begeer.

In die middel van dit alles was die mummie van koning Toetankamon self! Op sy kop was 'n uitgebreide goue masker. Die Egiptenare het geglo om die liggaam vir die hiernamaals te bewaar en hulle sou geen koste ontsien om te keer dat dit verrot nie.

Die proses het 70 dae geduur. Eerstens sou hulle al jou organe verwyder. Hulle sal jou brein uit jou neus skep met 'n haak!

Al hierdie organe sou in klein flesse geplaas word. Net jou hart sal in plek gelaat word – soos antieke Egiptenare geglo het, was dit die noodsaaklike deel van jou wese en dit moet bly.

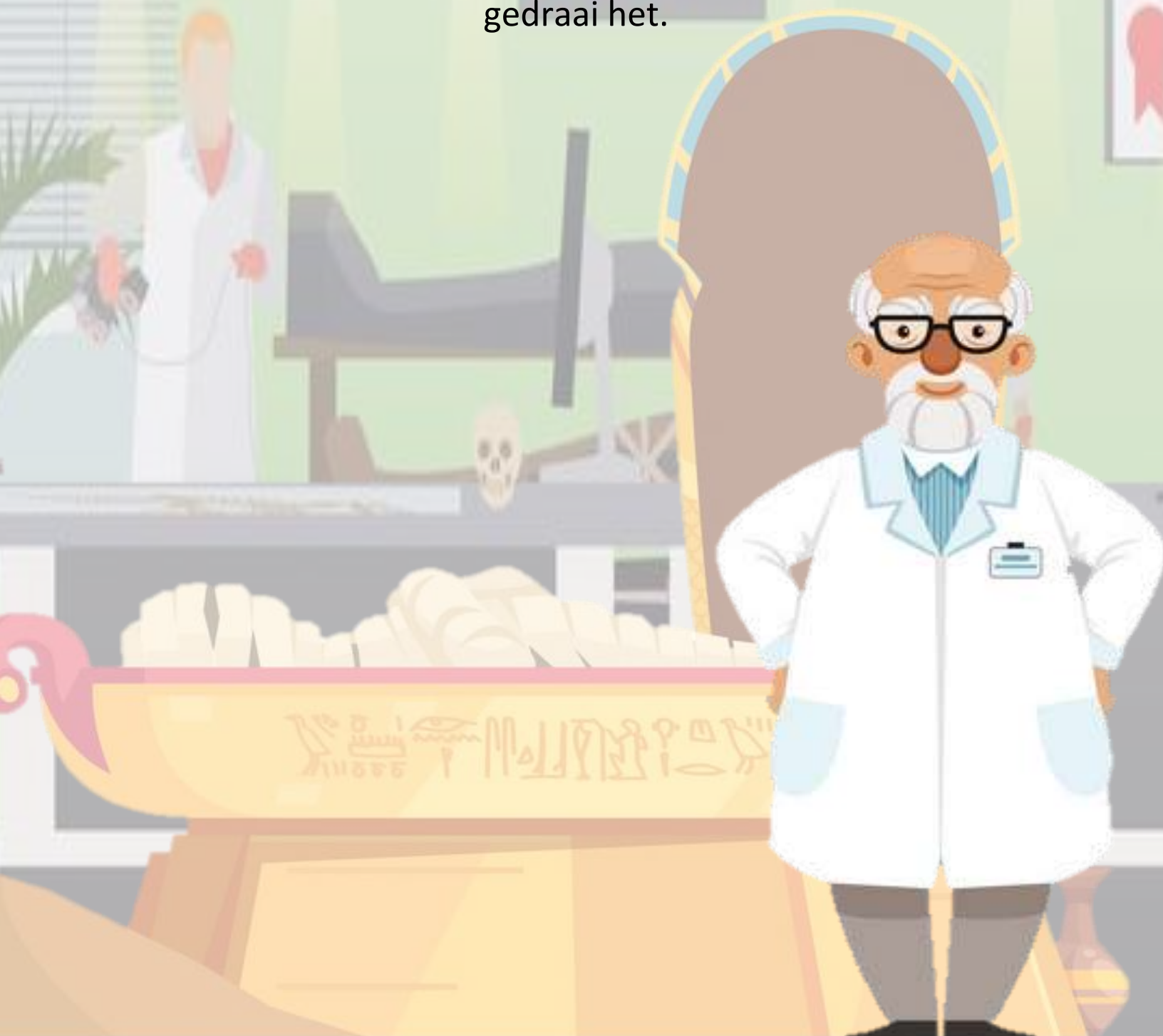

Terwyl Howard die liggaam van die farao ondersoek het, het hy besef die koning was baie jonk. Toetankhamon was net nege jaar oud toe hy koning geword het, maar het gesterf toe hy 18 was. Hoe die seuntjie koning gesterf het, het argeoloë al honderd jaar lank kop gekrap.

Sommige het gewonder of hy van 'n wa afgeval het. Egiptiese konings het dikwels strydwaens gery wanneer hulle gejaag het of geveg het. Hulle was uiters vinnig en gevaarlik. X-strale het aan die lig gebring dat Koning Tut 'n besering aan die agterkop gehad het. 'n Nuwe teorie het na vore gekom - miskien was hy vermoor! Soos dit geblyk het, was hierdie spesifieke besering waarskynlik die gevolg van iemand wat lomp sy mummie uit gedraai het.

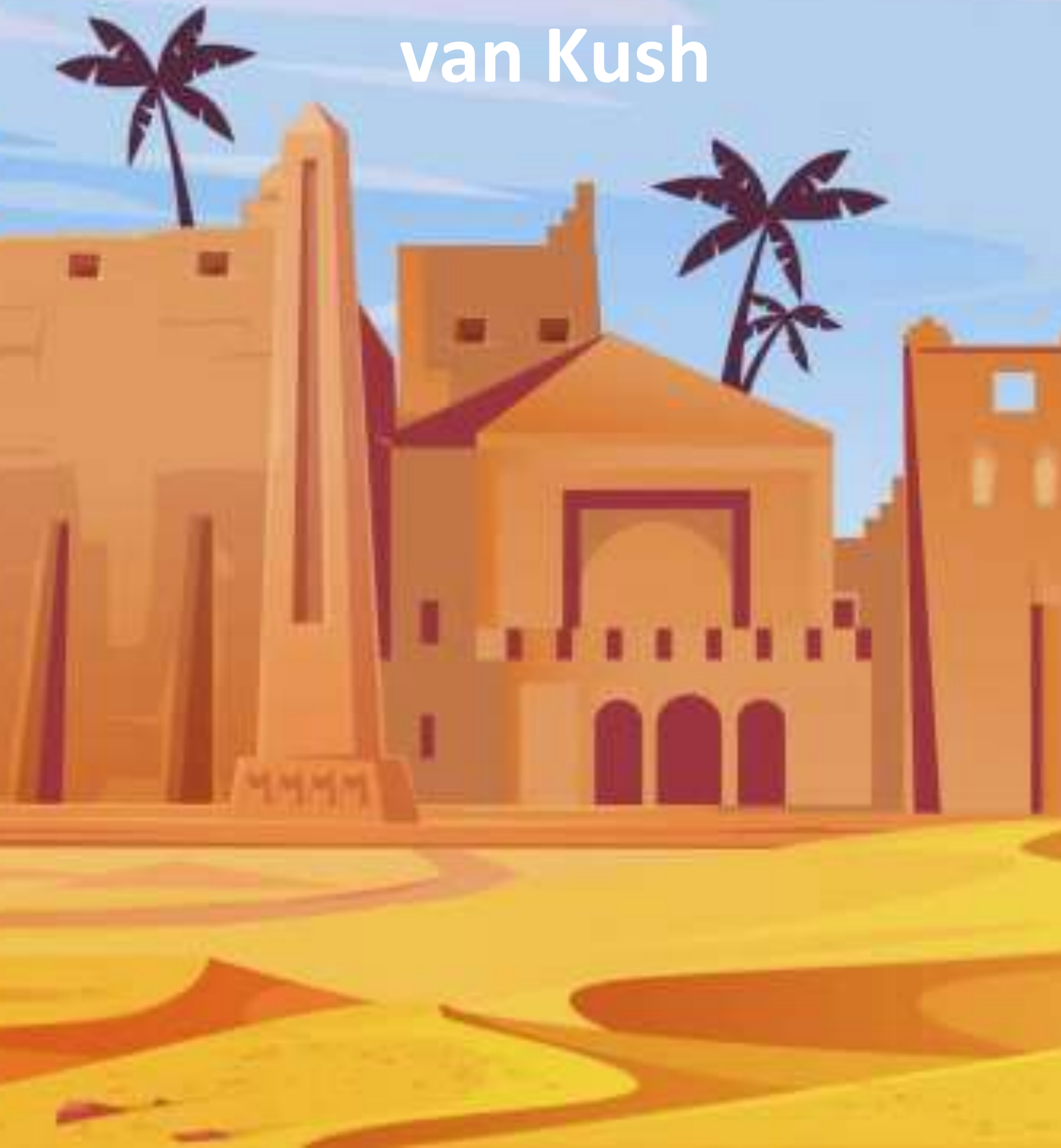

Om die debat te probeer besleg, het Egiptiese argeoloë Zahi Hwass Tutankhamun se liggaam deur 'n CT-skandeerder gesit. Hierdie groot ronde masjien gebruik magnete om reg deur jou liggaam te sien. Dit het aan die lig gebring dat Tut 'n beseerde been gehad het.

Dalk het hy tog van sy strydwa afgeval? Stapstokke wat in sy graf gevind was, dui ook daarop dat hy gesukkel het om te loop. En volgens 'n bloedmonster kon hy aan malaria gesterf het. Die enigste ding waarvan ons seker is, is dat Toetankhamon nog nie al sy geheime geopenbaar het nie!

Die Koninkryk van Kush

Terwyl jy suidwaarts op die groot Nyl rivier ry, verby die Egiptiese piramides, verby die Vallei van die Konings en oor vyf stelle wilde stroomversnellings, sal jy uiteindelik die antieke Koninkryk Kush bereik, 'n plek met 'n ongeëwenaarde versameling bekende geboue.

Die hoofstad van Kush was die stad Meroe. Van hier af het groot Konings, genaamd Qore, die koninkryk regeer. Hulle het goedere met Egipte, die Middellandse See en die hart van Afrika verhandel.

Aangesien hulle duisende jare lank Egipte se buurman was, was baie van hulle oortuigings dieselfde. Hulle het sommige van dieselfde gode aanbid, soos Isis, die godin van die lewe en die Maan. Kush en Egipte was so naby dat hulle soms deur dieselfde farao regeer was, soos Taharqa, die standbeeld aan die regterkant, wat Qore van Kush en farao van Egipte was vanaf 690 vC.

Die konings van Kush was so lief vir piramides dat hulle meer as die Egiptenare gebou het, eintlik meer as enigiemand anders in die wêreld. Daar is meer as 200 piramides in Meroe alleen!

Anders as in Egipte, was die koning nie binne die piramide begrawe nie, maar daar onder in 'n graf. So, die piramides in Meroe is soort van soos die wêreld se grootste grafstene.

In die 19de eeu het 'n ramp die eens groot koninkryk getref. Net soos met die Vallei van die Konings, het mense probeer om die ou piramides van Kush te beroof om die Qores se rykdom te steel.

In 1834 het die Italiaanse skattejagter, Giuseppe Ferlini, goud onder die piramides gevind. Hy was bekommerd dat ander mense ook die skat sou ontdek, so in 'n poging om die skat vir ander weg te steek, het hy die piramides met dinamiet opgeblaas! As jy Meroe nou besoek, sal jy sien dat baie piramides in die helfte geblaas is.

Giuseppe se optrede was veragtelik, maar hy is nie die enigste persoon wat grafte beroof het nie. Dit is 'n belangrike vraag wat argeoloë hulself moet vra ... is dit ok om items uit 'n graf te verwyder?

Die Slapende Weermag

Die jaar was 1974, en dit was 'n warm en droë somer in China - die land het 'n verskriklike droogte beleef. Argeoloë Zhao Kangmin het in sy kantoor gesit toe die telefoon gelui het. Boere het 'n diep put gegrawe om die broodnodige water te probeer kry toe hulle 'n paar terracotta-koppe opgegrawe het. Zhao was geïntregerd.

Hierdie boere het in Xi'an gewoon, in die skadu van een van China se belangrikste antieke monumente, die graf van die eerste keiser, Qin. Zhao Kangmin het al voorheen in die streek gegrawe en het twee standbeelde van knielende kruisboogskutters gevind.

Hy het uit gegaan om te kyk wat die boere ontdek het, maar selfs met sy kennis van die gebied sou hy verstom wees oor wat hulle ontdek het – die Terracotta-weermag!

Argeoloë het die koppe ondersoek en besluit om die uitgraving uit te brei. Soos hulle grawe het en die droë aarde skoongemaak het, het hulle meer gevind. Nie net een of twee soldate nie, maar honderde! Soos dit vandag staan, het argeoloë meer as 1 900 terracotta-soldate opgegrawe en hulle gaan nog steeds aan. Daar kan soveel as 7000 terracotta-soldate in X'an begrawe wees.

Argeoloë wat rondom die soldate gegrawe het, het terracotta-voorstellings van alle aspekte van die lewe tydens keiser Qin se bewind gevind. Regeringsliedjies en dansende akrobate om die keiser te vermaak wanneer hy verveeld was. Dit is duidelik dat keiser Qin vasbeslote was dat sy lewe op aarde na die hiernamaals oor gedra sal word.

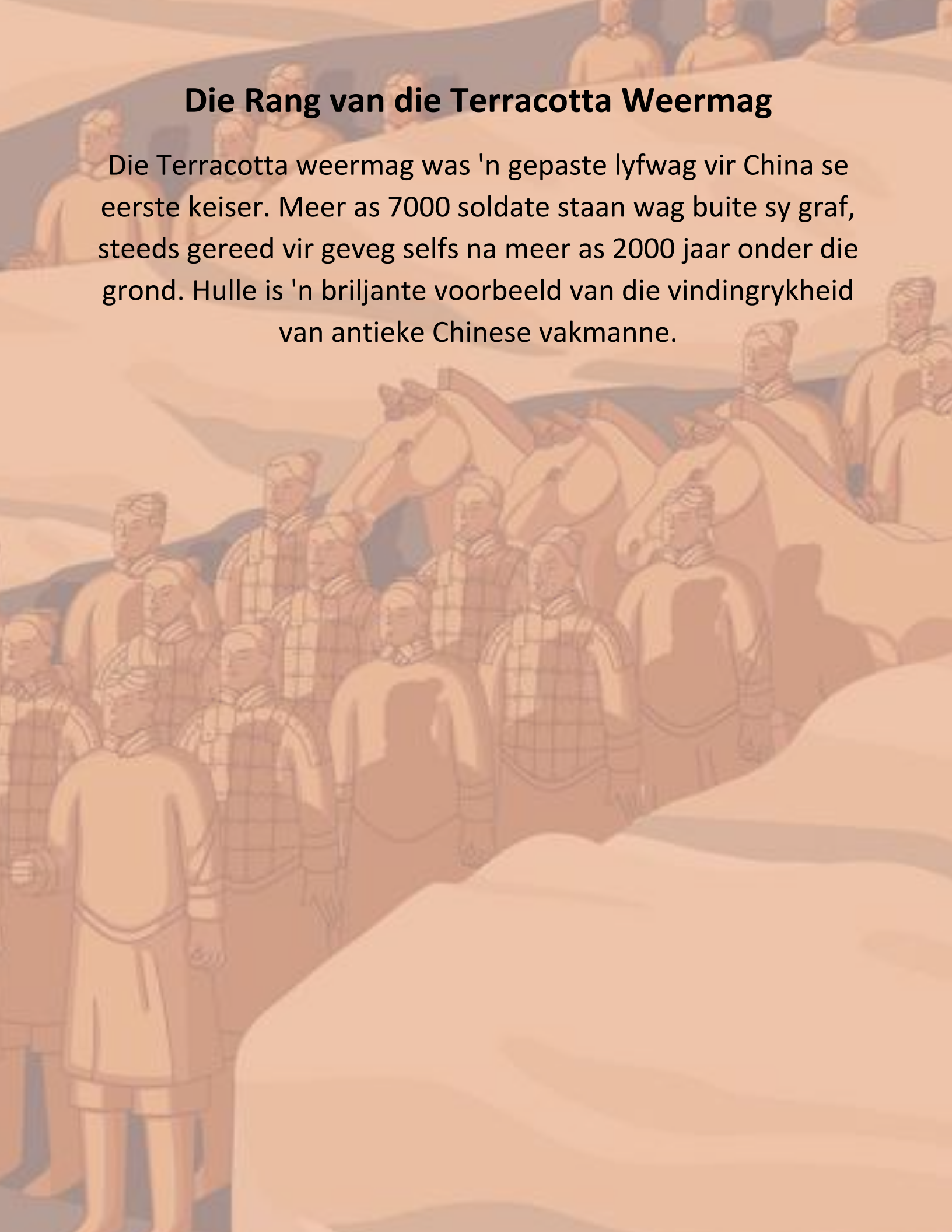

Volgens legende was hy so bekommerd oor die dood dat hy duisende jongmense op 'n sending gestuur het om kruie van onsterflikheid te vind wat op drie eilande oos van China lê. Ongelukkig vir die keiser is daar geen kruie van onsterflikheid nie, en in die jaar 210 vC is hy saam met sy terracotta-wêreld ter ruste gelê.

Die Rang van die Terracotta Weermag

Die Terracotta weermag was 'n gepaste lyfwag vir China se eerste keiser. Meer as 7000 soldate staan wag buite sy graf, steeds gereed vir geveg selfs na meer as 2000 jaar onder die grond. Hulle is 'n briljante voorbeeld van die vindingrykheid van antieke Chinese vakmanne.

Alhoewel al die soldate uniek voorkom, was hulle eintlik massavervaardig. Deur die soldate in verskillende stukke te maak, kon die vakmanne dele meng en pas, wat die indruk skep dat elke soldaat individueel gemaak was. Elke deel was gestempel met die naam van die persoon wat dit gemaak het, om te help om enige foute op te spoor.

Verf Werk

Alhoewel dit nou almal blykbaar die bruin kleur van terracotta is, kan jy steeds verfspore op die soldate sien as jy mooi kyk. Toe hulle klaar was, moes dit 'n ongelooflike gesig gewees het om die 7000 soldate in hul helder rooi uniforms te sien staan.

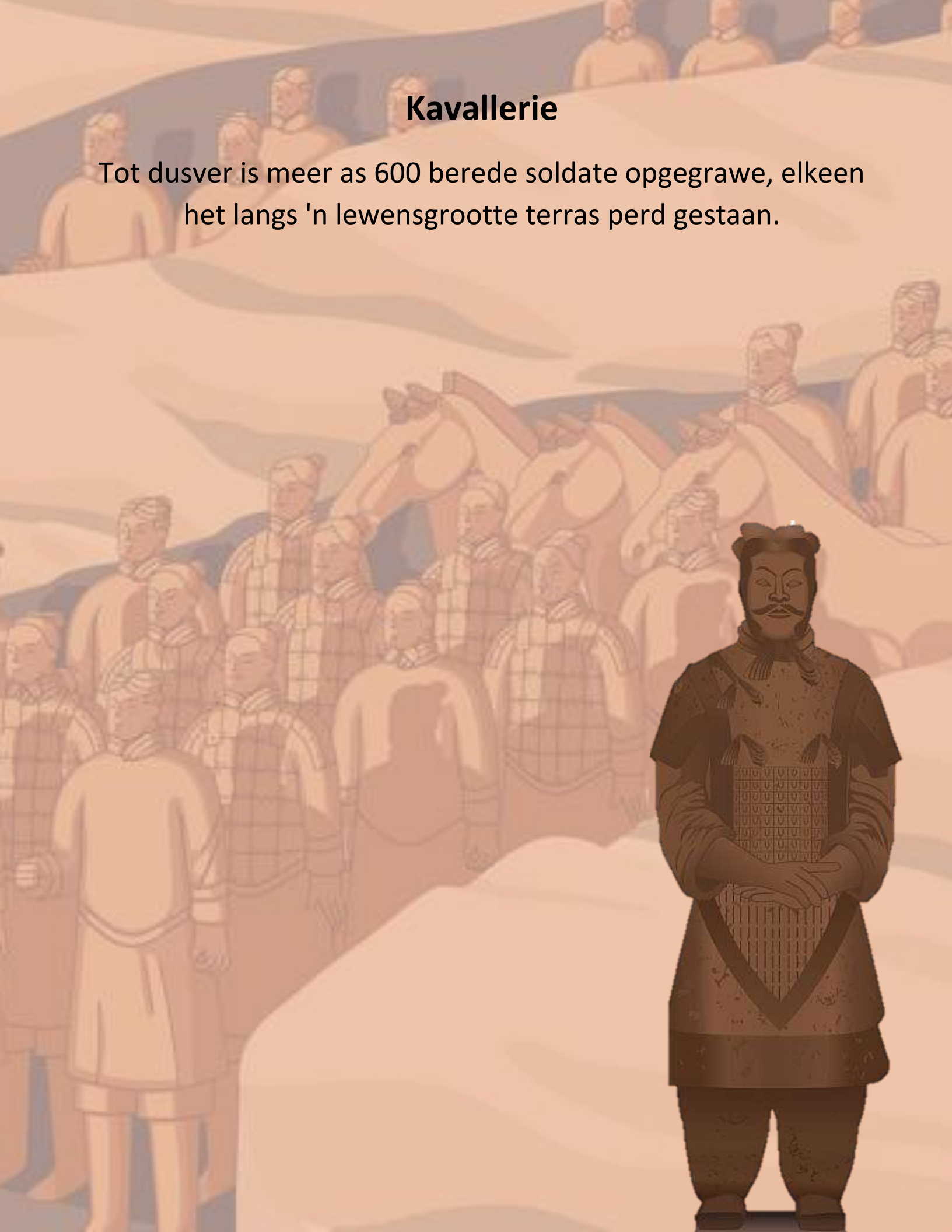
Boogskutters

Boogskutters is oral in die weermag geposisioneer. Hulle sou eens indrukwekkende kruisboë gedra het, maar dit het weg gevrot. Die boogskutters dra hul hare in 'n haarbondel.

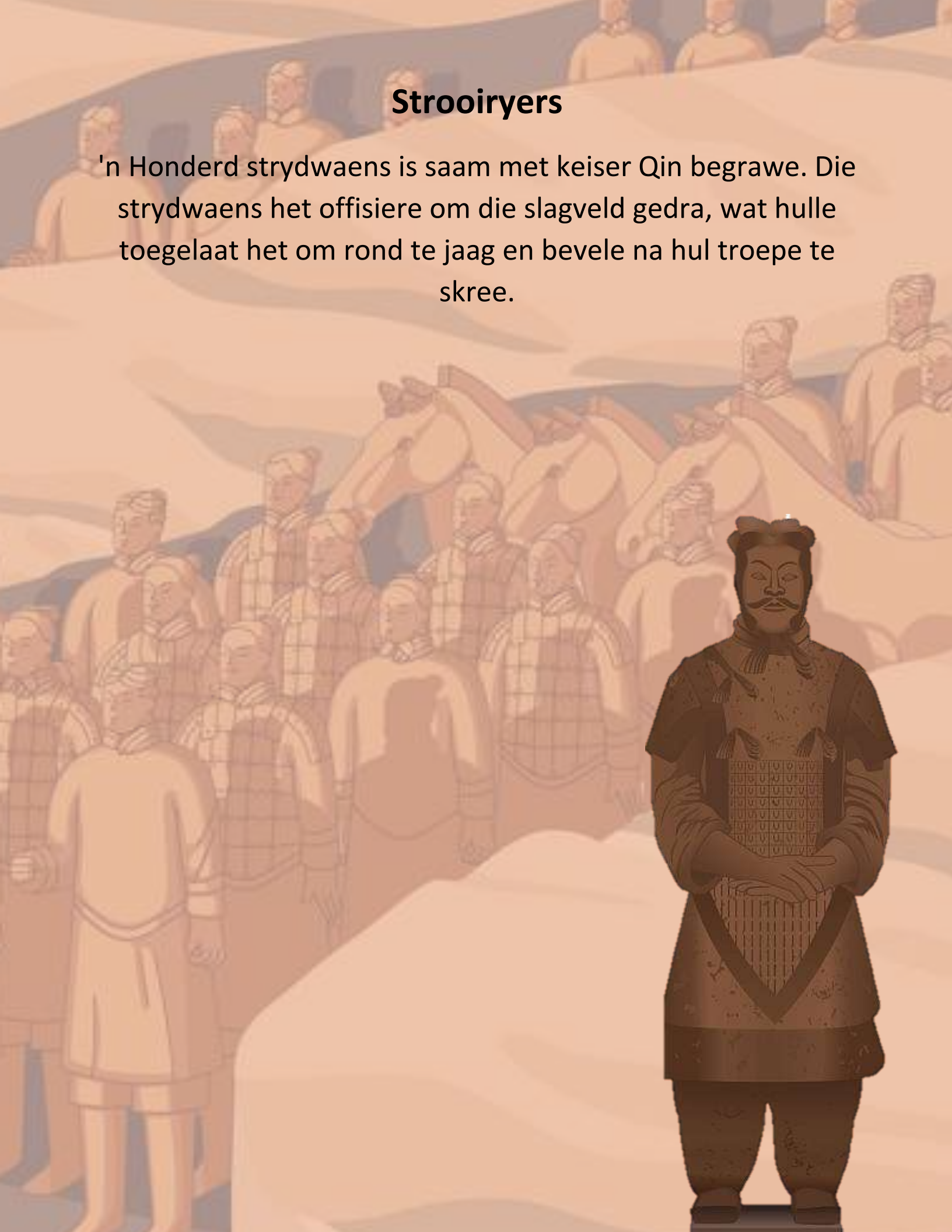
Kavallerie

Tot dusver is meer as 600 berede soldate opgegrawe, elkeen het langs 'n lewensgrootte terras perd gestaan.

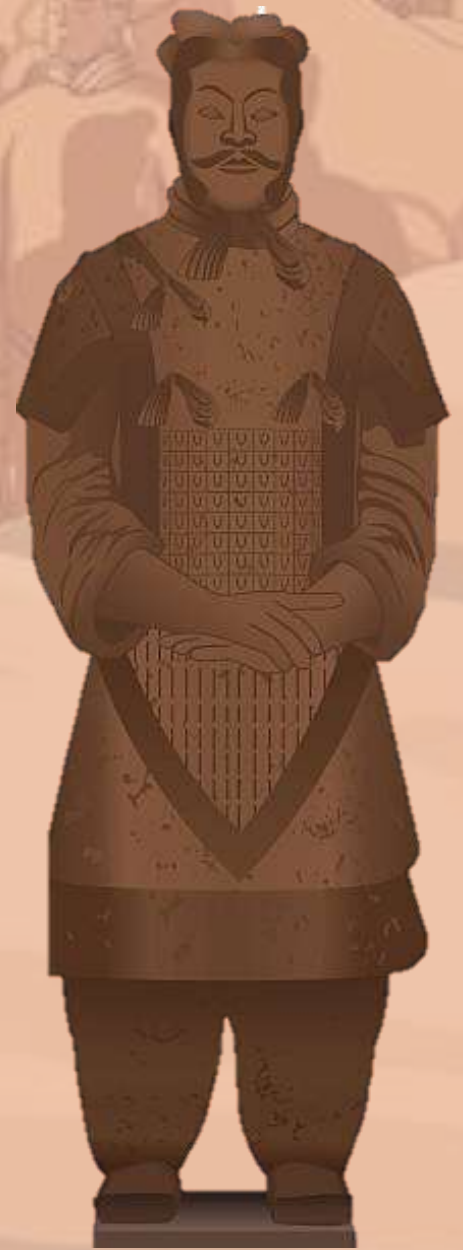
Strooieryers

'n Honderd strydwaens is saam met keiser Qin begrawe. Die strydwaens het offisiere om die slagveld gedra, wat hulle toegelaat het om rond te jaag en bevele na hul troepe te skree.

Generale

Offisiere wat in die graf begrawe was, is effens langer gemaak as gewone soldate, met generale wat die langste van almal was. (Alhoewel daar sekerlik 'n paar kort generale in die werklike lewe was)

THINK

DIGITAL ACADEMY